

II Wojewódzki
Przegląd Twórczości Ludowej
2021

PODLASKI
INSTYTUT
KULTURY

Białystok 2021

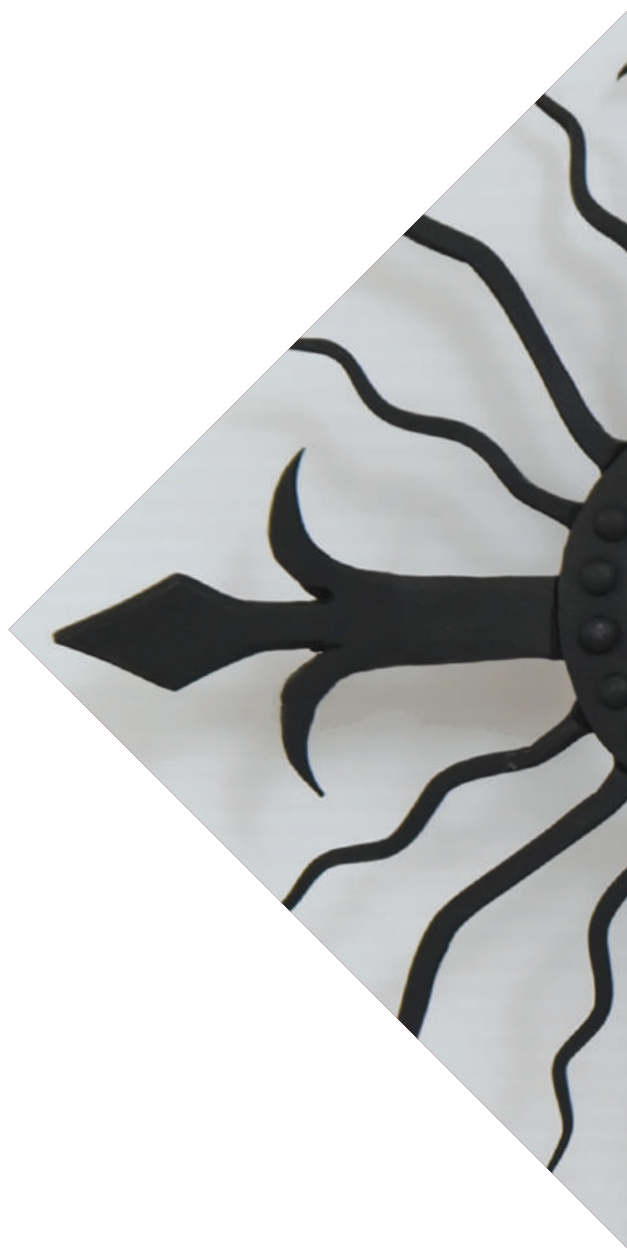
Sztuka ludowa to różnorodna działalność wiejskich społeczności, mająca artystyczny charakter. Obok twórczości plastycznej i rzemiosła do sztuki ludowej zalicza się też muzykę, tańce, legendy, bajki, poezję ludową oraz zwyczaje i obrzędy. Przez lata z pokolenia na pokolenie pielęgnowano tradycyjne wzory i przekazywano umiejętności rękodzielnicze, a wytwarzane dzieła były nierozdzielnie związane ze sobą i życiem wsi, pełniąc określoną funkcję w życiu codziennym mieszkańców. Dzisiaj wiele się zmieniło, ale z satysfakcją można zauważyć, że twórczość ludowa nadal istnieje chociaż ludowe wytwory ustąpiły miejsca przedmiotom codziennego użytku, kupowanym w sklepach czy internecie. Dlaczego więc sztuka ludowa przetrwała? Przyczyn jest wiele, a jedna z nich to zapewne powrót do korzeni w poszukiwaniu własnej tożsamości, kiedy naszym poczynaniom przyświeca myśl: „jestem stąd, więc nie mogę dopuścić, aby zginęła tradycja, aby zapomnieć, co w moim domu było ważne, czego uczyła matka, co robił ojciec lub dziadek” Tę ponadczasową wartość dostrzegało wielu teoretyków i artystów co pozwoliło spojrzeć na sztukę ludową z namaszczeniem i uwagą, jak na szczególny element narodowej kultury. Z czasem zauważono potrzebę powołania instytucji i organizacji zajmujących się ochroną sztuki ludowej; powstawały więc skanseny, izby regionalne, muzea etnograficzne, a także Stowarzyszenie Twórców Ludowych. Teraz, dzięki stypendiom i programom wspierającym, wiele osób może funkcjonować i tworzyć w trudnym dla siebie czasie.

Podlaski Instytut Kultury w Białymstoku, zgodnie ze swoją misją, jest wielkim orędownikiem sztuki ludowej w jej wielu przejawach. Chroniąc tradycję, promuje twórców i wspiera ich pasję. W tym celu w 2021 roku PIK ogłosił kolejną edycję Wojewódzkiego Przeglądu Twórczości Ludowej, skierowaną do plecionkarzy, rzeźbiarzy, kowali, garncarzy, twórców wycinanek, zabawek z drewna i hafciarek. Dzięki temu znów możemy podziwiać ich prace, powstałe z potrzeby serca, prostoduszne i szczere, które są skarbami do odkrycia nie tylko dla koneserów, ale również dla każdego wrażliwego odbiorcy. Prezentujemy je w niniejszym katalogu, który przedstawia dzieła najbardziej aktywnych obecnie twórców z województwa podlaskiego. Dziękujemy im wszystkim za udział w Przeglądzie, życząc zdrowia i satysfakcji z wykonywanej pracy oraz jeszcze wielu pomysłów na nowe realizacje.

Żywimy przy tym nadzieję, że coraz szersze grono odbiorców dostrzeże ich kunszt i doceni regionalną tradycję zakłęta we wzorach i formach.

Kowalstwo

Marek Kozak

Rzeźba w drewnie

Dionizy Purta

Anna Ostapowicz

Bernard Borko

Andrzej Liczborowicz

Jerzy Tarasiewicz

Marek Szyszko

Garncarstwo

Mirostaw Piechowski

Paweł Piechowski

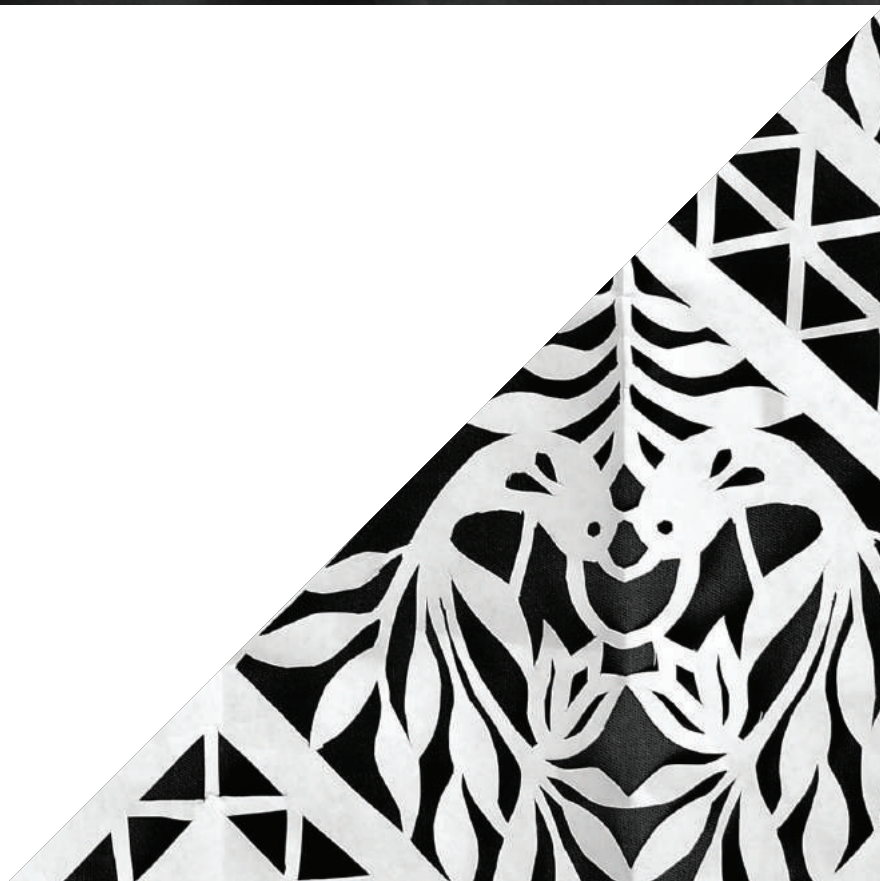
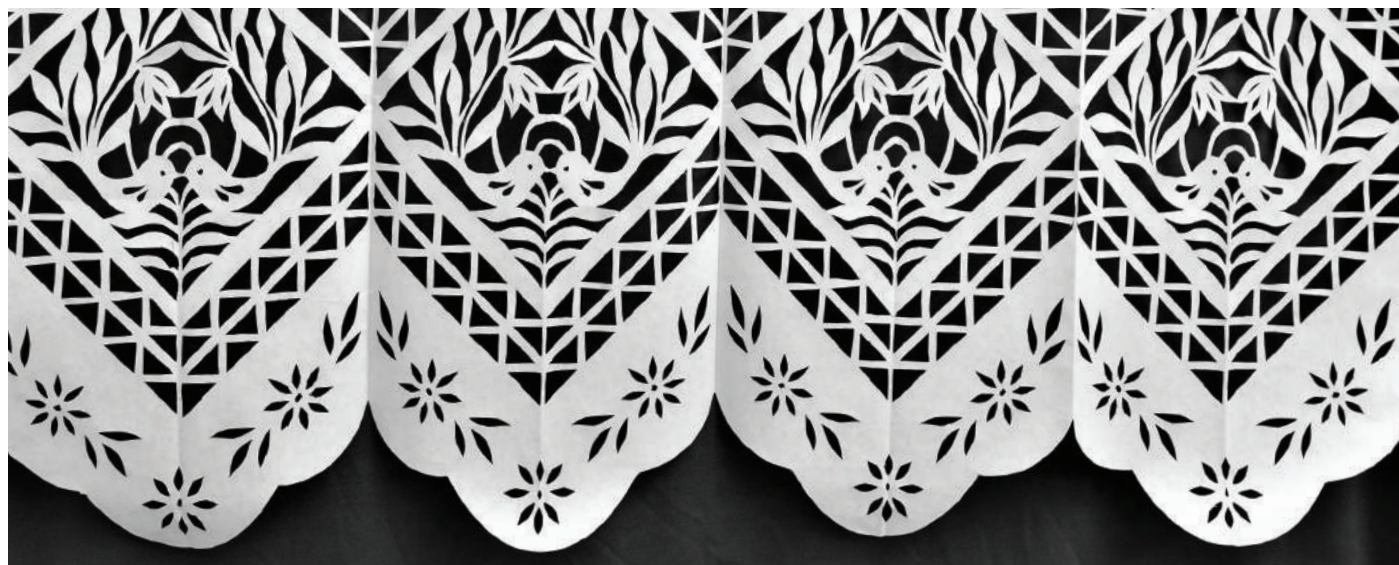
Wycinanka

Piotr Bogacewicz

Jadwiga Solińska

Raimonda Chmielevska

Plecionkarstwo

ze słomy

Mikołaj Pietruczuk

Piotr Leoniuk

Anna Dorota Kosowska

Wiktor Abramowicz

Plecionkarstwo z wikliny

Celina Bałdyga

Haft płaski

Elżbieta Wityk

Adolf Gryko

Mikołaj Jagodnicki

Andrzej Wasilewski

Marian Kunicki

Jan Kalicki

Mieczysław Dudzin

Sławomir Zawistowski

Rafał Piechowski

Monika Jasiukiewicz

Zygmunt Skubich

Jarosław Krysztopa

Mariola Szymańczuk

Radostaw Antoniak

Renata Dubielewska

Protokół jury z podsumowania II Wojewódzkiego Przeglądu Twórczości Ludowej z 26 marca 2021 r.

Komisja w składzie:

Jerzy Hermanowicz – historyk sztuki

Przemysław Sianko – etnograf, kierownik Działu Etnografii Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej

Krystyna Kunicka – kierownik Działu Sztuk Plastycznych Podlaskiego Instytutu Kultury

Po obejrzeniu 171 prac 34 autorów postanowiła nagrodzić i wyróżnić następujące osoby:

NAGRODY:

Piotr Stanisław Kamiński z Podlubianki – kowalstwo

Michał Koc z Hajnówki – rzeźba w drewnie

Mirosław Piechowski z Czarnej Wsi Kościelnej – garncarstwo

Paweł Piechowski z Czarnej Wsi Kościelnej – garncarstwo

Piotr Bogacewicz z Krywiatycz – wycinanka

Jadwiga Solińska z Wąsosza – wycinanka

Mikołaj Pietruczuk z Hajnówki – plecionkarstwo ze słomy

Celina Bałdyga z Ksebek – plecionkarstwo z wikliny

WYRÓŻNIENIA:

Marek Kozak z Simun – kowalstwo

Piotr Leoniuk z Rudki – plecionkarstwo ze słomy

Anna Dorota Kosowska z Nurca Stacji – plecionkarstwo ze słomy

Wiktor Abramowicz z Ostrówek – plecionkarstwo ze słomy

Dionizy Purta z Białegostoku – rzeźba w drewnie

Anna Ostapowicz z Zabłudowa – rzeźba w drewnie

Bernard Borko z Lewickich – rzeźba w drewnie

Andrzej Liczborowicz z Augustowa – rzeźba w drewnie

Jerzy Tarasiewicz z Hajnówki – naczynia z drewna

Raimonda Chmielewska z Puńska – wycinanka

Elżbieta Wityk z Kozłowego Ługu – haft płaski

Marek Szyszko z Chwaszczewa – zabawka ludowa

Nie zawiedli znani od lat reprezentanci głównych dziedzin sztuki ludowej, których prace wyróżniały się oryginalnością i wysokim poziomem wykonania. Niektóre z nich ukazywały dawne wzory, wykonane za pomocą starych technik, charakterystycznych dla województwa podlaskiego, inni poszukiwali nowych form, proponując własne wzornictwo i rozwiązania techniczne. Komisja wyraża jednak obawy dotyczące braku następców, co może być przyczyną stopniowego zanikania prezentowanych umiejętności. Dlatego tak ważne są wszelkie inicjatywy propagujące regionalne rękodzieło i wspomagające lokalnych twórców, jak właśnie ten konkurs.

Projekt graficzny katalogu: Iwona Kolasińska
Zdjęcia: Adam Ślefarski
Wstęp: Lila Wyszowska